

APSTIPRINU:
AS „SALDUS NAFTAS BĀZE” Valdes loceklis

A.Lūsiņš
2017.gada 15.septembrī

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS SABIEDRĪBAI

Šī informatīvā materiāla mērķis ir informēt AS „SALDUS NAFTAS BĀZE” uzņēmuma apkārtnē dzīvojošos iedzīvotājus un tuvumā izvietoto uzņēmumu darbiniekus par iespējamo apdraudējumu un nepieciešamo rīcību rūpniecisko avāriju gadījumā AS „SALDUS NAFTAS BĀZE” teritorijā.

1. Atbildīgais objekta īpašnieks vai turētājs un darbības veicēja organizācija (nosaukums)

Objekta īpašnieks - juridiska persona AS „Saldus naftas bāze”. Ar Valdes lēmumu, vispārējā atbildība par objekta drošības sistēmas izveidošanu un tās efektīgu darbību ir uzdota Valdes loceklim Argodam Lūsiņam.

2. Atbildīgās personas vārds un uzvārds, kā arī citas ziņas par to, kur var iegūt papildinformāciju par attiecīgo objektu

Informatīvo materiālu sabiedrībai ir sagatavojis AS „Saldus naftas bāze” tehniskais direktors Anatolijs Cīrulis. Ar informatīvo materiālu sabiedrībai var iepazīties pie tehniskā direktora darba dienās darba laikā no 9:00 - 17:00 „Torņi”, Saldus pagasts, Saldus novads. Papildus informāciju var iegūt arī pa tālr. 29288845.

3. Objekta juridiskā adrese

„Torņi”, Saldus pag., Saldus novads, LV-3862.

4. Objekta atbildīgā persona piemēro šos noteikumus un ir iesniegusi:

Atbilstoši 2016.gada 1.marta Ministra kabineta noteikumiem Nr.131 „Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” AS „Saldus naftas bāze” objekta drošības pārskats ir iesniegts Valsts vides dienesta Vides pārraudzības valsts birojā, iesniegums par bīstamajām vielām - Valsts vides dienestā.

5. Objekta vai iekārtas darbības izklāsts

AS „Saldus naftas bāze” var veikt naftas produkta kravas operācijas un to uzglabāšanu, kā arī degvielas piedevu uzglabāšanu un realizāciju.

Objekta teritorijā atrodas:

- centrālajā daļā atrodas gaišo naftas produkta uzglabāšanas rezervuāru parks, kurā izvietots 31 virszemes cilindriskais rezervuārs;
- vienpusēja dzelzceļa cisternu noliešanas/uzpildīšanas estakāde. Uz pievedceļa dzelzceļa cisternu estakādes var novietot 23 dzelzceļa cisternas. Estakādē atrodas 23 izliešanas vietas (13 – izmantojot augšējo un 10 – apakšējo noliešanas sistēmu);
- sūkņu stacijas (S1, S2, S3 un S4) un manifolds. Ar sūkņu stacijās izvietotajiem sūkņiem tiek veikta naftas produkta pārsūknēšana dažādās variācijās (dzelzceļa estakāde – rezervuāru

parks un otrādi; pārsūknēšanas procesi starp naftas bāzes rezervuāriem). Noliešanas maršrutu uz konkrēto rezervuāru veido, izmantojot manifolda iecirknī izvietotos aizbīdņus;

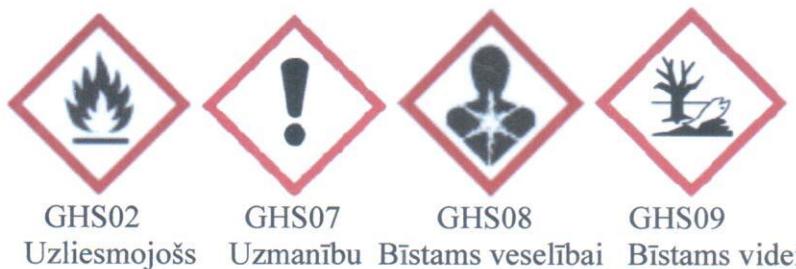
- autocisternu uzpildes stacija, kurā uzstādītas ir vienpadsmit automātiskās uzpildes sistēmas, bet iespējama maksimāli sešu autocisternu vienlaicīga uzpilde. Ar autocisternām naftas produkti tiek tikai aizvesti;
- tumšo naftas produktu (eļļas) uzglabāšanas rezervuāru parks, kurā izvietoti 23 rezervuāri;
- ugunsdzēsības sūkņu stacija un ugunsdzēsības dīķis (9000 m³);
- angārs-noliktava, dispečeru ēka, administrācijas ēka, saimniecības ēka un darbnīca.

Cauruļvadu sistēma ar manifoldu un aizbīdņiem savieno savā starpā izvietotos produktu uzglabāšanas rezervuārus, dzelzceļa cisternu estakādi, autocisternu uzpildes staciju un sūkņu stacijas, veidojot vienotu uzņēmuma tehnoloģisko shēmu.

6. Ziņas par bīstamājām vielām, kas atrodas objektā un var izraisīt rūpniecisko avāriju

Vielu nosaukumi:

Dīzeldegviela (tiešas pārvaices, krekinga, hidrokrekinga, vakuma destilāta):
Bīstamības klase - Piktogrammas

Bīstamības apzīmējumi:

- H226 - uzliesmojošs šķidrums un tvaiki;
- H304 - var izraisīt nāvi, ja norij vai ieklūst elpceļos;
- H315 - kairina ādu;
- H332 - kaitīgs ieelpojot;
- H351 - ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi;
- H373 - var izraisīt orgānu bojājumus;
- H411 - toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.

Drošības uzraksti:

- P210 - nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmēķēt;
- P261 - izvairīties ieelpot putekļus/tvaikus/gāzi/dūmus/izgarojumus/smīdzinājumu;
- P280 - izmantot aizsargcimdus/aizsargapģērbu/acu aizsargus/sejas aizsargus;
- P301+P310 - NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazināties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu;
- P331 - NEIZRAISĪT vemšanu;
- P501 - atbrīvoties no saturā/tvertnes.

Benzīns (bezsvina benzīns):

Bīstamības klase - Piktogrammas

GHS02

Uzliesmojošs

GHS07

Uzmanību

GHS08

Bīstams veselībai

GHS09

Bīstams videi

Bīstamības apzīmējumi:

- H224 - īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki;
- H304 - var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpceļos;
- H315 - kairina ādu;
- H336 - var izraisīt miegainību vai reiboņus;
- H340 - var izraisīt ģenētiskus bojājumus;
- H350 - var izraisīt vēzi;
- H361 - ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam
- H411 - toksisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām.

Drošības uzraksti:

- P201 - pirms lietošanas saņemt speciālu instruktāžu;
- P210 - nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmēkēt;
- P280 - izmantot aizsargcimdos/aizsargapģērbu/acu aizsargus/sejas aizsargus;
- P301+P310 - NORĪŠANAS GADĪJUMĀ: Nekavējoties sazināties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu;
- P403 + P233 - glabāt labi vēdināmās telpās. Tvertni turēt cieši noslēgtu;
- P501 - atbrīvoties no satura/tvertnes.

Etanols:

Bīstamības klase - Piktogrammas

GHS02

Uzliesmojošs

GHS07

Uzmanību

Bīstamības apzīmējumi:

- H225 - Uzliesmojošs šķidrums;
- H319 - Izraisa acu kairinājumu;

Metanols:

Bīstamības klase - Piktogrammas

GHS02

GHS08

GHS06

Uzliesmojošs Bīstams veselībai Bīstams veselībai

Bīstamības apzīmējumi:

H225 - Viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki.

H301+H311+H331 - Tokisks, ja norīts, saskaras ar ādu vai iekļūst elpceļos.

H370 - Rada orgānu bojājumus.

Drošības uzraksti:

P280 - Izmantot aizsargcimdus/aizsargdrēbes/acu aizsargus/sejas aizsargus.

P210 - Nelietot vietās, kur ir sastopams karstums/dzirksteles/atklāta uguns/karstas virsmas. Nesmēķēt.

P233 - Tvertni stingri noslēgt.

P309 - JA saskaras vai ja jums ir slikta pašsajūta:

P310 - Nekavējoties sazinieties ar SAINDĒŠANĀS CENTRU vai ārstu.

P302+P352 - SASKARĒ AR ĀDU: nomāzgat ar lielu ziepju un ūdens daudzumu.

Vielu piederība noteikai bīstamības kategorijai saskaņā ar regulu Nr. 1272/2008 vai noteikai bīstamo vielu grupai atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumam:

Nr. p. k.	Bīstamās vielas	CAS numurs	Bīstamības kategorija
1.	Dīzeļdegviela	68334-30-5	3 - uzliesmojošs šķidrums
2.	Benzīns	86290-81-5	3 - uzliesmojošs šķidrums
3.	Metanols	67-56-1	3 - uzliesmojošs šķidrums
4.	Etanols	64-17-5	3 - uzliesmojošs šķidrums

Vielu bīstamības raksturojums, to galvenās bīstamības īpašības, svarīgākie simptomi un sekas, ko izraisa vielas iedarbība:

Dīzeļdegviela - uzliesmojošs šķidrums. Viegli ogļudeņraži iztvaiko lēnām. Tās tvaiki kairina elpceļus. Liela daudzuma dīzeļdegvielas tvaiku ieelpošana var izraisīt kīmisku intoksikāciju. Dīzeļdegviela var saturēt ievērojamu daudzumu (līdz pat 8% pēc svara) policikliskos aromātiskos ogļudeņražus. Eksperimentāli pētījumi ir parādījuši, ka daži no šiem ogļudeņražiem var izraisīt ļaundabīgus audzējus. Ilgstoša vai bieža saskare ar ādu sausē to un

izraisa ādas plaisāšanu. Toksisks ūdens organismiem var radīt ilglaicīgu negatīvu ietekmi ūdens vidē. Pastāv augsnes un ūdens piesārņojuma risks.

Benzīns (bezsvina benzīns) - īpaši viegli uzliesmojošs šķidrums un tvaiki; var izraisīt nāvi, ja norij vai iekļūst elpcelos; kairina ādu; var izraisīt miegainību vai reiboņus; var izraisīt ģenētiskus bojājumus; var izraisīt vēzi; ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam; tokisks ūdens organismiem ar ilgstošām sekām. Pastāv augsnes un ūdens piesārņojuma risks.

Etanols - Var izraisīt acu kairinājumu, kā arī nelielu ādas kairinājumu, ja produkts ilgstoši vai atkārtoti saskaras ar ādu. Norijot, ietekmē CNS, rodas slikta dūša, vemšana. Augstas koncentrācijas tvaiku ieelpošana var izraisīt pārejošu kairinājumu elpošanas sistēmā, rodas galvassāpes, vemšana. Nav mutagēns un kancerogēns. Tokisks ūdens organismiem.

Metanols - Tokisks ieelpojot un norijot, kā arī nonākot saskarē ar ādu. Iedarbības simptomi – dezorientācija, reibonis, galvassāpes, nelabums, krampji. Kairinošs. Atstāj negatīvu ietekmi uz aknām, nierēm un sirdi. Bioloģiski viegli noārdās. Nerada lielu apdraudējumu ūdenim.

7. Informācija par to, kā objekts brīdinās un informēs par rūpniecisko avāriju, kā jārīkojas un jāizturas iedzīvotājiem, kurus var ietekmēt šādā avārijā

- Nekavējoties tiks informēts Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests (turpmāk – VUGD) un pašvaldības atbildīgas personas.
- **Uzmanību!** Rūpnieciskās avārijas vai tās draudu gadījumā objektā tiks iedarbināta trauksmes sirēna.
- Nepieciešamības gadījumā tiks iedarbinātas Saldus pilsētā uzstādītās Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas trauksmes sirēnas, kuru ieslēgšanu nodrošina VUGD.

Objekta darbinieku un apkārtējo iedzīvotāju rīcība, izdzirdot trauksmes sirēnas signālu:

- Pievērst uzmanību notiekošajam uzņēmuma virzienā.
- Netuvoties objektam! Rīkoties atkarībā no situācijas un saskaņā ar zemāk norādītajiem ieteikumiem rīcībai avārijas gadījumā un paredzētajiem aizsardzības pasākumiem:
- Ieklausīties VUGD, policijas personāla sniegtajos paziņojumos pa skalruņiem;
- Pārliecināties vai pārējie darbinieki, vai iedzīvotāju ģimenes locekļi, ja tādi ir tuvumā zina par avāriju un atbilstoši rīkojas.
- Atrodoties telpās:
Aizvērt telpās logus, durvis, ventilācijas lūkas un izslēgt kondicionierus. Aizsargāt elpošanas ceļus, izmantojot vienkārši ūdenī samērcētus vates – marles apsējus vai citus vairākkārtīgi salocītus gaisa caurlaidīgus materiālus, gāzmaskas vai respiratorus ar speciāliem filtriem.
- Atrodoties ārpus telpām:
Sajūtot asu smaku, steidzīgi doties prom no bīstamās zonas pretēji, objekta atrašanās vietai un perpendikulāri vēja virzienam tā, lai vējš pūstu no sāniem Apgrūtinātas elpošanas gadījumā samērcēt jebkuru gaisa caurlaidīgu audumu ar ūdeni un elpot caur to. Ja tas nav iespējams, censties aizturēt elpu vai veikt ūsas, seklas ieelpas.
- Sagatavoties iespējamai ūslaicīgai pārvietošanai drošā attālumā no bīstamās zonas vai īpašos gadījumos – evakuācijai, līdzī nemot personu apliecinotus dokumentus, zāles, pirmās nepieciešamības preces.
- Nepieciešamības gadījumā evakuāciju, pagaidu izmitināšanu, aprūpi un īpašuma apsardzi veic atbildīgās valsts un pašvaldības institūcijas saskaņā ar Saldus novada un Brocēnu novada pašvaldību apvienotās civilās aizsardzības komisijas norādījumiem.

- Veselības stāvokļa pasliktināšanās gadījumā griezties tuvākajā medicīnas iestādē vai izsaukt Neatliekamo medicīnisko palīdzības dienestu pa tālruni 113.

Dzirdot pilsētas teritorijā atskanam nepārtrauktu Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas trauksmes sirēnas skaņu, nekavējoties jāieslēdz radio vai televīzija, kur tiks pārraidīta informācija par notikušo un nepieciešamajām aizsardzības pasākumiem un iedzīvotāju rīcībām.

8. Informācija par rūpnieciskās avārijas bīstamību un riska faktoriem

- Liela apjoma naftas produktu noplūdes gadījumā objekta pieguļošajā teritorijā var izplatīties spēcīgs naftas produktu aromāts un veidoties sprādzienbīstama degvielas tvaiku un gāzu koncentrācija.
- Naftas produktu degšanas gadījumā izplatīties siltumstarojums un sadegšanas produkti (kvēpi un dūmi).

Objekta lielākie rūpnieciskās avārijas riska faktori ir tehnoloģiskas kļūmes vai darbinieku kļūdas:

- dzelzceļa cisternu noliešanas estakādē;
- sūkņu stacijā un manifoldos;
- tehnoloģiskos cauruļvados;
- naftas produktu uzglabāšanas rezervuāros, kuri ietver arī savienojošos cauruļvadus un armatūru;
- autocisternas uzpildes stacijā.

9. Iespējamie rūpnieciskās avārijas attīstības scenāriji un sekas:

- Naftas produktu noplūdes rezultātā, ja noplūdušā degviela nonāk aiz aizsargapvalņojuma robežas, var tikt piesārnoti grunts un gruntsūdeņi. Gaisā var parādīties degvielas kaitīgie izgarojumi, nodarot kaitējumu cilvēku veselībai, kā arī veidoties degvielas tvaiku-gaisa sprādzienbīstams maisījums.
- Naftas produktu aizdegšanās (ugunsgrēks), kā rezultātā sagaidāma siltumstarojuma, sadegšanas produktu kvēpu, dūmu un arī toksisku tvaiku izplatība objekta tuvumā.
- Degvielas tvaiku-gaisa mākoņa sprādziena gadījumā izplatās pārspiediena vilnis, kas var sagraut ēkas, iekārtas, kā arī apdraudēt cilvēka dzīvību. Sprādziena radītais iedarbības attālums un radītās sekas atkarīgas no produkta daudzuma, kas iesaistīts sprādzienā.

10. Pārskats par neatliekamiem pasākumiem rūpniecisko avāriju gadījumos objektā, kas veicami katra veida scenārija avārijas ierobežošanai, kontrolei un tās eskalācijas nepieļaušanai.

- Naftas produktu noplūdes gadījumā, tās lokalizācijai un likvidācijai tiks izmantoti objekta rīcībā esošās iekārtas, palīglīdzekļi un instrumenti (pārvietojamie sūknī, žņaugi, skavas, savilces, gumijas blīvmateriāli u.c.). Tiks informēti visi atbildīgie dienesti un pašvaldība, piesaistot nepieciešamos palīgresursus.
- Ugunsgrēka gadījumā nekavējoties tiek ziņots VUGD, pašvaldībai. Objekta darbinieki nekavējoties veiks reaģēšanas pasākumus, izmantojot rīcībā esošos resursus, t.sk. veiks ugunsaizsardzības sistēmu iedarbināšanu ugunsgrēka lokalizācijai vai likvidācijai.

11. Apstiprinam, ka objektā ir izveidota trauksmes un apziņošanas sistēma un noteikta kārtība, kāda saskaņā ar objekta civilās aizsardzības plānu atbildīgā persona sadarbībā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu un citiem avārijas (operatīvajiem) dienestiem veic reagēšanas un sekū likvidēšanas pasākumus nevēlamu notikumu vai rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī plāno un īsteno preventīvos pasākumus iespējamās avārijas sekū samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

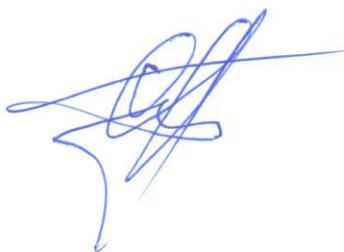
12. Apstiprinam, ka objektā ir nodrošināti nepieciešamie resursi, lai varētu rīkoties rūpnieciskās avārijas gadījumā, kā arī īstenot preventīvos pasākumus iespējamo avāriju sekū samazināšanai, ierobežošanai vai likvidēšanai.

13. Rūpnieciskās avārijas gadījumā, aicinām iedzīvotājus izprast situāciju un ievērot operatīvo dienestu rīkojumus, instrukcijas vai prasības!

Informācija par ārpusobjekta civilās aizsardzības plānu pieejama VUGD tīmekļvietnē.

Vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs – 112.

A/S „Saldus naftas bāze”
Tehniskais direktors

A.Cīrulis